

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۱۱	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲			

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱	<p><u>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:</u></p> <p>الف) به عقیده هیوم منشاء درک و پذیرش رابطه علیت، یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌ها است.</p> <p>ب) به نظر کانت، وجود جهان ماورای دنیای مادی، مشروط به وجود خدائی جاودان و نامتناهی است.</p> <p>ج) فیلسوفان مسلمان می گویند ابتدا باید با خدا ارتباط معنوی برقرار کرد و بعد به اثبات عقلانی وی پرداخت.</p> <p>د) عقل به عنوان ابزار شناخت، در ابتدای کودکی به صورت یک استعداد وجود دارد که باید با تربیت و تمرین به فعلیت برسد.</p> <p>ه) از نظر شیخ اشراق هر واقعیتی «نور» است، اما نه نور مطلق، بلکه در جهای است از نور.</p> <p>و) علامه طباطبائی روش تفسیر قرآن به قرآن را از آیت الله شاه آبادی آموخته بودند.</p>	۱/۵				
۲	<p><u>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</u></p> <p>الف) رابطه موضوع و محمول در قضیه «دایره، دارای زاویه است» ..... می باشد.</p> <p>ب) از نظر دکارت، انسان اصل علیت را به طور ..... درک می کند.</p> <p>ج) هر یک از عوامل «آشپز» و «چاقو» برای تهیه غذا، علت ..... محسوب می شوند.</p> <p>د) امروزه، عقل در اروپا، به عقل ..... تقلیل پیدا کرده است.</p> <p>ه) از دیدگاه فارابی، مهم ترین تفاوت مدینه فاضله با مدینه جاهله، در ..... آن است.</p> <p>و) سهروردی در کتاب «حکمه الاشراق»، از شیوه ..... فراتر رفته و حکمت اشراقی را پایه گذاری می کند.</p>	۱/۵				
۳	<p><u>گزینه مناسب را انتخاب کنید:</u></p> <p>الف) در کدام قضیه، محمول از اجزاء ذاتی موضوع است؟</p> <p>۱- آهن، فلز است. ۲- آب، شور است.</p> <p>ب) کدام تصویر، نشان دهنده «واجب الوجود بالغير» است؟</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>۱-</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>۲-</p> </div> </div> <p>ج) نظریات فارابی در «فلسفه سیاست»، به دیدگاه کدام فیلسوف نزدیک تر است؟</p> <p>۱- ارسطو ۲- افلاطون</p> <p>د) از نظر سهروردی، عالمی که آمیخته به نور و ظلمت است چه نام دارد؟</p> <p>۱- مغرب وسطی ۲- مغرب کامل</p>	۱				
۴	<p>هر یک از موضوعات زیر را به لحاظ، «واجب الوجود، ممکن الوجود یا ممتنع الوجود» بودن مشخص کنید.</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>بزرگ کوچک</td> <td>مورچه غول پیکر</td> </tr> <tr> <td>الف) ؟</td> <td>ب) ؟</td> </tr> </table>	بزرگ کوچک	مورچه غول پیکر	الف) ؟	ب) ؟	۰/۵
بزرگ کوچک	مورچه غول پیکر					
الف) ؟	ب) ؟					
۵	<p>هر یک از گزاره‌های زیر حاصل کدام فعالیت عقل است؟ (عقل نظری، عقل عملی)</p> <p>الف) انسان باید به حقوق دیگران احترام بگذارد. ب) هر جسمی دارای سه بُعد است.</p>	۰/۵				

ادامه سؤالات در صفحه دوم

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۱۱	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲			

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۶	هر یک از مطالب مرتبط با ستون سمت راست را از ستون سمت چپ انتخاب کرده و در مقابل آن بنویسید. الف) اغراض ارسطو فی کتاب مابعد الطبیعه ب) اشارات و تنبیهات ج) نویسنده پاورقی های اصول فلسفه و روش رئالیسم د) رسالت تشیع ۱- افلاطون ۲- فارابی ۳- استاد مطهری ۴- آخرین دیدگاه های ابن سینا ۵- حاصل مذاکرات هانری گربن با علامه طباطبائی	۱
---	---	---

به سؤال های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۷	از نظر فیلسوفان مسلمان، انسان بعد از درک کدام اصل، در می یابد که پدیده ها خود به خود به وجود نمی آیند؟	۰/۵
۸	هنگامی که راننده ای، خودروی بدون نقص را روشن کرده و هدایت می کند، این عمل او بر مبنای پذیرش کدام یک از لوازم علیت است؟	۰/۵
۹	دو فیلسوف غربی دوره جدید اروپا که از تجربه های معنوی درونی، برای باور به وجود خداوند استفاده کردند را نام ببرید.	۰/۵
۱۰	هر یک از موارد زیر با کدام مرتبه از مراتب عقل انسان مطابقت دارد؟ الف) درک این امر که یک چیز نمی تواند هم باشد و هم نباشد. ب) تسلط بر دانش های کسب شده و استفاده از آن ها. ج) کسب دانش های جدید با تمرین و تکرار.	۰/۷۵
۱۱	از نظر فیلسوفان مسلمان، عالی ترین مرتبه شهود چه نام دارد و مختص چه کسانی است؟	۰/۵
۱۲	سه مورد از عوامل زمینه ساز حیات عقلی که در قرآن کریم و رفتار و گفتار رسول خدا (ص) مشاهده می شود را بنویسید.	۰/۷۵
۱۳	سفر عرفانی «از حق به سوی خلق همراه با حق»، با کدام مبحث کتاب اسفار ملاصدرا تطبیق می کند؟	۰/۵

به سؤال های زیر پاسخ کامل بدهید:

۱۴	از دیدگاه ابن سینا، وقتی می گوئیم «آب و وجود دو مفهوم از یک موجود هستند»، به چه معنا می باشد؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۵	به لحاظ عقلی و فلسفی، قبول غایت برای اشیا و پدیده های جهان، در چه صورت امکان پذیر است؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۶	برهان «درجات کمال» ارسطو را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.	۰/۷۵
۱۷	از نظر فارابی چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۸	جایگاه عقل در دوره «اول» و «دوم» حاکمیت کلیسا و مسیحیت در اروپا، با یکدیگر مقایسه کنید.	۱/۲۵
۱۹	نظر «فرانسیس بیکن» را درباره اعتبار حس و عقل توضیح دهید.	۰/۷۵
۲۰	به چه دلیل برخی جریان های فکری در جهان اسلام، در عین پذیرش عقل، دایره اعتبار و کارآمدی آن را محدود می کردند؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۲۱	از نظر فیلسوفان مسلمان، تمام ادراک ها و دانش های انسان به کمک کدام یک از عقول عالم عقل حاصل می شود؟ شرح دهید.	۱
۲۲	با توجه به آیه شریفه «أَنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ»، توضیح دهید که به نظر ابن سینا، چگونه طبیعت شناسی می تواند دانشمند و محقق را به خشوع و خشیت در پیشگاه حق تعالی برساند؟	۱
۲۳	با بیان نظر ملاصدرا و میرداماد در زمینه مبحث «اصالت وجود و اصالت ماهیت» تفاوت دیدگاه آن دو را شرح دهید.	۱/۵
۲۴	سبک زندگی افرادی که به نظام فکری سالم و استواری دست یافته اند را توصیف کنید.	۰/۷۵

۲۰	جمع نمره	سربلند و پیروز باشید .
----	----------	------------------------

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۱۱		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲			
ردیف	راهنمای تصحیح		
۱	الف) صحیح (ص ۱۷) د) صحیح (ص ۵۳)	ب) صحیح (ص ۳۶) ه) صحیح (ص ۸۴)	ج) غلط (ص ۴۷) و) غلط (ص ۱۰۳) (هر مورد ۰/۲۵)
۲	الف) امتناعی (ص ۱۰ و ۹) ه) هدف (ص ۷۷)	ب) فطری (ص ۱۶) و) مشائیان (استدلالی محض یا مشابه آن نیز نمره تعلق می‌گیرد) (ص ۸۳)	ج) ناقصه (ص ۲۵) د) تجربی (ص ۵۷) (هر مورد ۰/۲۵)
۳	الف) ۱- آهن فلز است. (ص ۵) ج) ۲- افلاطون (ص ۷۵)	ب) ۲- (ص ۱۲ و ۱۱) د) ۱- مغرب وسطی (ص ۸۴)	(هر مورد ۰/۲۵)
۴	الف) ممتنع الوجود	ب) ممکن الوجود (ص ۱۱ و ۱۲)	(هر مورد ۰/۲۵)
۵	الف) عقل عملی	ب) عقل نظری (ص ۵۵)	(هر مورد ۰/۲۵)
۶	الف) ۲- فارابی (ص ۷۵) ج) ۳- استاد مطهری (ص ۱۰۴)	ب) ۴- آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در حکمت (ص ۸۰) د) ۵- حاصل مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبائی (ص ۱۰۶)	(هر مورد ۰/۲۵)
۷	اصل امتناع اجتماع نقیضین (ص ۱۷)		(هر مورد ۰/۲۵)
۸	اصل وجوب بخشی علت به معلول (یا اصل ضرورت علی و معلولی) (ص ۲۰)		(هر مورد ۰/۲۵)
۹	ویلیام جیمز - برگسون - کرکگور - کاتینگهام	(ذکر دو مورد کافی است) (ص ۳۷ و ۳۸ و ۳۹)	(هر مورد ۰/۲۵)
۱۰	الف) عقل بالملکه ب) عقل بالمستفاد	ج) عقل بالفعل (ص ۶۴ و ۶۵)	(هر مورد ۰/۲۵)
۱۱	وحی - پیامبران (ص ۶۶)		(هر مورد ۰/۲۵)
۱۲	ارزش قائل شدن برای اصل تفکر و خرد ورزی - تکریم علم به عنوان ثمره تفکر و خردورزی - تکریم و احترام پیوسته عالمان - طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی - مذمت پیوسته نادانی و جهل - دعوت به یادگیری علم و دانش ملت‌های دیگر (ذکر سه مورد کافی است) (ص ۷۲)		(هر مورد ۰/۲۵)
۱۳	افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی (ص ۹۱)		(هر مورد ۰/۲۵)
۱۴	بدین معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که باهم ترکیب یا جمع شده‌اند. ۰/۲۵ بلکه از موجودی واحد، دو مفهوم مختلف را بدست آورده‌ایم ۰/۲۵ یعنی در عالم خارج دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم. ۰/۲۵ (ص ۴)		(هر مورد ۰/۲۵)
۱۵	قبول غایت برای اشیا و پدیده‌های جهان وقتی امکان‌پذیر است که این غایت قبل از پیدایش اشیا مشخص شده باشد ۰/۲۵ تا اشیا متناسب با آن هدف و غایت ساخته شده باشند ۰/۲۵ و چنین هدفی بدون قبول خداوند امکان‌پذیر نیست. ۰/۲۵ (ص ۲۶)		(هر مورد ۰/۲۵)
۱۶	مقدمه اول: هر جا که یک خوب‌تر و بهتر وجود دارد، خوب‌ترین و بهترین نیز هست. ۰/۲۵ مقدمه دوم: در میان موجودات، برخی خوب‌تر و بهتر از برخی دیگرند. ۰/۲۵ نتیجه: پس حقیقتی هم که بهترین باشد، وجود دارد که همان واقعیت الهی است. (ص ۲۳)		(هر مورد ۰/۲۵)

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۱۱		تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲			
ردیف	راهنمای تصحیح		
۱۷	۰/۷۵	زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواید تا بی نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد ۰/۲۵ و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی آید ۰/۲۵ تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست ۰/۲۵ (ص ۴۳)	
۱۸	۱/۲۵	در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند. ۰/۲۵ حتی آن را امری شیطانی می پنداشتند. ۰/۲۵ و می گفتند ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون و چراهای عقل بایستد. ۰/۲۵ اما در دوره دوم حاکمیت کلیسا، حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند. ۰/۲۵ که به تدریج به گسترش عقل گرایی و عقب نشینی اندیشه‌های دینی انجامید. ۰/۲۵ (ص ۵۶ و ۵۷)	
۱۹	۰/۷۵	بیکن روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست. ۰/۲۵ از فلاسفه می خواست از بت‌هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند دست بردارند. ۰/۲۵ و بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند. ۰/۲۵ (ص ۵۷)	
۲۰	۰/۷۵	این جریان‌ها می کوشیدند نشان دهند که برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارند. ۰/۲۵ و کسانی که از این روش‌ها استفاده می کنند، مرتکب خطا می شوند. ۰/۲۵ و به دین آسیب می رسانند. ۰/۲۵ (ص ۶۰)	
۲۱	۱	عقل فعال ۰/۲۵ این عقل عامل فیض رسانی به عقل انسان‌ها است. ۰/۲۵ یعنی به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می فهمد. ۰/۲۵ البته این مدد رسانی در باطن وجود انسان صورت می گیرد و برای خود انسان محسوس نیست. ۰/۲۵ (ص ۶۳)	
۲۲	۱	از نظر ابن سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها ۰/۵ دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می دهد و به باطن آن‌ها می رساند ۰/۵ (ص ۸۱)	
۲۳	۱/۵	از نظر میرداماد آن امر واقعی و خارجی مصداق ماهیت است نه وجود ۰/۲۵ یعنی آنچه واقعی است ماهیت است؛ پس اصالت با ماهیت است. ۰/۲۵ و وجود صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. ۰/۲۵ اما ملاصدرا نظر دیگری ابراز کرد ۰/۲۵ و گفت از میان دو مفهوم وجود و ماهیت، وجود است که اصیل و واقعی است. ۰/۲۵ واقعیت خارجی، مابزاء و مصداق وجود است. ۰/۲۵ (ص ۹۳)	
۲۴	۰/۷۵	گروهی از افراد، هم ریشه درخت فکری خود را به درستی انتخاب کرده‌اند ۰/۲۵ و پایه‌های استواری برای نظام فکری خود ساخته‌اند. ۰/۲۵ و هم با دقت و تأمل فراوان و با عقلانیت بالا، شاخ و برگ‌های سالم و قوی و استواری از آن ریشه استخراج کرده‌اند. ۰/۲۵ (ص ۱۰۹)	
۲۰		خدا قوت	